

Rodzina patologiczna a agresja dzieci i młodzieży.

Rodzina patologiczna to ta, która z przyczyn leżących w niej samej nie jest w stanie wykonać właściwie podstawowych zadań w stosunku do swoich członków.

Przyczyny patologii rodzinnej to

- alkoholizm,*
- przestępczość,*
- przemoc,*
- konflikt w rodzinie,*
- nieporadność wychowawcza rodziców,*
- trudne warunki materialno-bytowe...*

Przykładem patologii rodzinnej wynikającej z alkoholizmu jest spożywanie alkoholu przez kobiety w ciąży prowadzi to do powstania alkoholowego zespołu płodowego FAS.

Jego efekty to obniżone IQ, zaburzenia uwagi, zdolności uczenia się, wady serca itp.

Jest on przyczyną wielu niepowodzeń szkolnych. Te z kolei wywołują złość, której rozładowaniem jest agresja. W rodzinach patologicznych dzieci często są bite. W szkole słyszymy czym i jak biją rodzice - ręką w głowę lub w twarz. Obserwując formy rozwiązywania problemów przez dzieci w szkole, zauważamy, że korzystają one ze wzorców wyniesionych z domu. Stosują agresję fizyczną zamiast słów, bo w taki sposób rozwiązuje się konflikty w ich rodzinie. Każde uderzenie, każdy strach, każde słowo, które dotknie dziecko zostawia w nim niezatarte wspomnienie, decyduje o tym, jak buduje ono swoje relacje z innymi ludźmi.

W przeciwieństwie do przemocy fizycznej, która zostawia ślady, np. sińce, zdrapania, guzy, przemoc psychiczną można dostrzec jedynie dzięki wnikliwej obserwacji zachowania dziecka. Często rodzice i opiekunowie nie zdają sobie sprawy, że poważne konsekwencje może mieć praktyka straszenia dzieci już od najmłodszych lat np. panem, który zabierze niegrzeczne dziecko. To początek budowania w dziecku niszczącego poczucia lęku. Nabiera ono dystansu wobec wszystkich (w tym wypadku) panów: nauczycieli, sąsiadów, policjantów itp. Wynikiem przemocy psychicznej jest bunt, strach, izolacja, brak zaufania, brak akceptacji dla zasad, wyalienowanie, pobicia czyli własna agresja.

Kolejnym objawem patologii rodzinnej jest zaniedbywanie dziecka, czyli niezaspakajanie podstawowych biologicznych i psychicznych potrzeb dziecka. Do zaniedbywania może dojść zarówno w rodzinie postrzeganej w środowisku jako dysfunkcyjna jak i w rodzinie pozornie zdrowej o wysokim statusie materialnym. Zaniedbywanie prowadzi do pozostawienia dziecka samemu sobie. Cierpi ono z powodu braku poczucia bezpieczeństwa, miłości, akceptacji, przynależności do rodziny. Brak opieki ze strony rodziców, niedożywienie, przejmowanie obowiązków np. opieki nad rodzeństwem powoduje, że dziecko sobie nie radzi ze swoimi obowiązkami szkolnymi. Jest podenerwowane, odczuwa ciągły niepokój. Emocje te sprawiają, że staje się niegrzeczne lub wręcz agresywne. W skrajnych przypadkach dzieci uciekają z domu lub szukają zrozumienia wśród kolegów często z grup przestępczych.

Zachowaniom agresywnym sprzyja także autorytarny system wychowania. Dziecko wychowane przez rodzica autorytarnego nigdy nie będzie sobie wierzyło. Będzie poszukiwało silniejszych od siebie, będzie tłumilo swoje uczucia. W środowisku uczniowskim może stać się biernym sprawcą przemocy. Z kolei rodzice liberalni wychowują dziecko pozbawione granic, pozbawione zasad, zmuszone do panowania nad własnym życiem gdy jeszcze do tego nie dojrzało. Efektem takiego wychowania jest młodzież, która nie liczy się z potrzebami innych ludzi, pozbawiona empatii, nie chce zrozumieć obowiązujących w grupie norm.

